

Huggorm

Vi har én giftig slangeart i Norge, nemlig huggorm. Huggorm trives i skog og mark og lever så langt nord som til Saltfjellet. Huggormgiften er en kompleks blanding av ulike stoffer som virker på kroppen på forskjellige måter.

Et huggormbitt sees som to punktformige prikker med 3-9 millimeters avstand. Alvorlighetsgraden av forgiftningen er vanskelig å forutsi, og avhenger blant annet av hvor hunden er bitt og mengden gift som blir sprøytet inn.

Huggormbitt er ofte mer alvorlig for hunder enn for mennesker. Hunden kan få oppkast, høy puls og sjokkreaksjoner. Det kan bli påvirkning direkte på blodet, for eksempel: anemi og koaguleringsforstyrrelse, skade på lever og nyrer, og skade på hjertemuskulatur. Symptomer etter huggormbitt kommer vanligvis raskt, men de kan også la vente på seg. Rundt bittstedet vil man se symptomer som smerte, hevelse, varme og rødme. Hevelsen kan bre seg og omfatte hele kroppen.

Førstehjelp ved huggormbitt. Dersom du har prednisolontabletter, gir du dette til hunden (20 mg pr 10 kg hund), og så frakter du den umiddelbart korteste vei til veterinær! Hunder som er blitt bitt av huggorm skal holdes mest mulig i ro, og bør om mulig bæres. Bittstedet skal holdes mest mulig i fred. Ikke klem, skjær eller sug i bittet, da dette kan øke spredningen av giften i kroppen.

Prednisolontabletter er kun førstehjelp og skal aldri være en sovepute. Hunden skal alltid korteste vei til veterinær! Hos veterinæren er den viktigste behandlingen væske intravenøst, som ofte må gis i flere dager. Væskebehandlingen motvirker utvikling av sjokk og hjelper til å få giften fort ut av kroppen.

I tillegg får den symptomatisk behandling, dvs at den får behandling for de symptomene som måtte oppstå. Selv ved umiddelbar førstehjelp og rask veterinærbehandling er det en del hunder som dør. Forskjellige undersøkelser viser forskjellige tall for overlevelse.

Den siste tiden har det vært diskusjoner i veterinærmiljøene om det er riktig å gi prednisolon eller ikke, det finnes anbefalinger både for og imot. Det alle kan enes om er at det er uhyre viktig å få hunden korteste vei til veterinær, og den intravenøse væskebehandlingen er ofte av avgjørende betydning.

Klippet med lov fra Alternativ Vet (<http://www.alternativetdyrelinikk.no>) skrevet av: Cecilie Strømstad - AlternatiVet Hoggorm

Fra Wikipedia, den frie encyklopedi

Hoggorm

Vitenskapelig(e)navn: *Vipera berus* L., 1758

Norsk(e) navn: hoggorm, huggorm

Hører til: hoggormfamilien, slanger, skjellkrypdyr

Habitat: skogsområder, myrer, sanddyner

Utbredelse: Europa og Asia

Hoggorm eller huggorm (*Vipera berus*) er en av mer enn 200 arter i hoggormfamilien, den eneste av disse som lever fritt i Nord-Europa, og den eneste slangen som er giftig som lever vilt i Norden.

Av alle slangeartene i verden er hoggormen den som har størst geografisk utbredelse. Den lever over det meste av Europa og Asia, fra de britiske øyer i vest til Kinas stillehavskyst i øst, og godt nord for polarsirkelen i nord. Den finnes i nær sagt all slags terreng, opp til ca 3000 meters høyde over havet.

Hoggormen er normalt lett gjenkjennelig på sikksakkmønsteret den har på ryggen, men på de mørkeste eksemplarene kan mønsteret være vanskelig å

se. Hoggormen finnes i ulike fargekombinasjoner. Hunnene har ofte en brunaktig bunnfarge og svart mønster, mens hannenes bunnfarge er mer grå enn brun. Unge hoggormer kan være mørkebrune, fargen de får som voksne kommer ikke alltid før de er noen år gamle. Noen hoggormer kan også være hvite.

Enkelte individer er svarte. Dette skyldes pigmentfeil, og ser ikke ut til å være arvelig. De svarte individene har dårligere kamuflasje, men vil til gjengjeld bli raskere oppvarmet i solsteken enn de lysere eksemplarene. Det kan forklare hvorfor svarte hoggormer er vanligere i de nordligste delene av utbredelsesområdet enn i de sørligste.

Bortsett fra mønsteret på ryggen, er øynene den letteste måten å skille hoggorm fra buorm og slettsnok. Mens de to sistnevnte har runde pupiller, har hoggormen rødlige øyne med spaltede pupiller. Dette kan imidlertid være vanskelig å se i forbindelse med hamskifte, siden slangen øyne da blir ugjennomsiktige.

En voksen hoggorm veier 150–200 gram og blir vanligvis 50–70 cm lang, men den kan bli opptil 90 cm. Hunnen er litt større enn hannen. På Nordmøre ble det en gang målt en hunn på 89 cm. Hoggormen kan bli opptil 20–25 år gammel.

Hoggormen har to gifttenner forrest i overkjeven. Selve giften lages i spyttkjertler i nakken, og samles i en flaskeformet hule omgitt av kraftige muskler. Derfra føres den fram til tannspissene gjennom en kanal i overkjeven og tynne rør i tennene. Giften er en blanding av ulike enzymer og ligner litt på magesyre. Den har to funksjoner, dels skal den drepe byttet og dels skal den framskynde nedbrytingen av det etter at det er svelget.

Hoggormen kan i likhet med andre slanger ikke høre, men den oppfatter lyden som markvibrasjoner. Den har svært god luktesans.

Adferd [rediger]

Hoggormene er vekselvarme dyr, det vil si at de varmes opp av omgivelsene (lufttemperaturen og solstrålingen) omkring seg. Når det er kaldt i været vil de være trege i bevegelsene. Da kan man ofte finne dem på steiner eller stubber som er eksponert for solskinn, der de forsøker å få opp kroppstemperaturen. Hvis man opplever å se en hoggorm, ser man den ofte på veien.

Det er fordi de tiltrekkes av den varme asfalten som de bruker til å varme seg på.

Hoggormen liker seg godt i lyng med bare fjellflekker imellom, spesielt der det er varmt og solrikt. Den trives ikke på fuktige steder, men må ha tilgang til vann i nærheten. På nordlige breddegrader, som for eksempel i Skandinavia, er hoggormen mest aktiv om dagen, eventuelt morgen eller kveld. Den er også en utmerket klatrer, og kan godt klatre i trær.

Hoggormen er ikke aggressiv, og når den værers mennesker satser den ofte på at kamuflasjefargene skjuler den før den prøver å flykte. Man kan komme så tett innpå som et par meter før den stikker av. Dersom hoggormen ikke har noen mulighet til å komme seg unna, vil den normalt først krølle seg sammen og hvese, som en siste advarsel. Det er bare hvis den blir overrasket eller provosert og er uten mulighet til å flykte at den vil bite. Dette kommer trolig av at det er energikrevende å lage gift, og at den har behov for å spare energi. På grunn av at den har en tendens til å stole på at kamuflasjen fungerer, er den ofte lett å ta livet av for mennesker som ønsker det.

Hoggormen overlever maksimalt en halvtime i kuldegrader, så i de kaldeste strøkene av utbredelsesområdet, som i Skandinavia, ligger den i dvale om vinteren. Som regel samles det flere individer, opptil mange hundre, som overvintrer sammen. De går i hi i oktober måned. Hiene finner de i frostfrie jordhuler og steinrøyser, gjerne i sørhellinger uten for mye vegetasjon slik at bakken raskt varmes opp av solen om våren. De kommer ut av hiet igjen i april eller mai. Hannene kommer ut to til tre uker før hunnene. Noen dager etter at de har kommet ut av hiet skifter de ham, det vil si at det ytre hudlaget løsner og vrenses av. Deretter kan de ha fra ett til flere hamskifter i løpet av sommeren.

